

ZÁPISNICA
zo 4. zasadnutia
KOMISIE PRI MONITOROVACOM VÝBORE PRE PROGRAM SLOVENSKO 2021 – 2027
PRE CIEĽ 2 (ZELEŇŠIA NÍZKOUHLÍKOVÁ EURÓPA) POLITIKY SÚDRŽNOSTI EÚ

Dátum a čas konania	9. november 2023 o 13:00 h
Miesto konania	Zrkadlová sála Úradu vlády SR, Bratislava
Predsedajúci	Ján Ridzoň
Príloha č. 1	Program zasadnutia
Príloha č. 2	Zoznam účastníkov zasadnutia
Príloha č. 3	Uznesenia č. 20/2023, č. 21/2023, č. 22/2023, č. 23/2023
Príloha č. 4	Prezentácia

1. Otvorenie, úvodné príhovory, kontrola uznášaniaschopnosti schvaľovanie programu zasadnutia a voľba overovateľa.

Úvodné príhovory:

V poradí štvrté zasadnutie Komisie pre cieľ politiky 2 (ďalej len „Komisia“) otvoril predseda Komisie Ján Ridzoň, generálny riaditeľ sekcie Program Slovensko, MIRRI SR, nominovaný do funkcie predsedu Komisie od 6.11.2023. Privítal členov, pozorovateľov a hostí, osobitne zástupcu Európskej komisie (EK) Ctibora Kocmana.

Predseda komisie úvodom informoval o celkovom stave implementácie Programu Slovensko (stav k 8.11.23):

- výzvy: v rámci Programu Slovensko je vyhlásených 31 výziev (11 dopytových, 19 národných projektov a 1 technická pomoc) v celkovej hodnote 1,36 mld. EUR (EÚ zdroj), čo predstavuje 10,80 % z celkovej alokácie 12,6 mld. EUR
- kontrahovanie: bolo podpísaných 5 zmlúv o poskytnutí NFP vo výške 506,23 mil. EUR (EÚ zdroj), čo predstavuje 4,02 % z alokácie Programu Slovensko.
- čerpanie: K 31.10.2023 boli žiadateľom uhradené prvé 2 zálohové ŽoP vo výške 23,90 mil. EUR (EÚ zdroj), čo predstavuje 0,19 % z alokácie Programu Slovensko.

Predseda Komisie uviedol, že v kontrahovaní je SR na úrovni 4%, čo je v spodnej tretine EÚ27, približne na úrovni Francúzska, potrebujeme zvýšiť rýchlosť v implementácii. Tak EK ako aj riadiaci orgán sa zhodneme, že je na čase spustiť aj výzvy na IÚI investície. Následne odovzdal slovo zástupcovi DG REGIO, EK Ctiborovi Kocmanovi.

C. Kocman (DG REGIO, EK) zdôraznil, že sme už rok od schválenia Programu Slovenska a je potrebné sa posunúť do implementácie. Opätovne poukázal na potrebu prioritizácie investícií, čo by sa malo prejavovať v navrhovaných kritériách. Zároveň uviedol, že EK sa nebude vyjadrovať k navýšeniu IÚI, ale je toho názoru, že aby sme regiónom pomohli, musíme procesy IÚI skutočne rozbehnúť, aby sme videli že procesy fungujú a že regióny sú schopné predkladať hotové projekty, ktoré sa budú implementovať.

Informácia o uznášaniaschopnosti výboru:

Komisia PO2 má 44 členov s hlasovacím právom. Vopred svoju účasť zo zasadnutia Komisie 9.11.2023 písomne ospravedlnili 4 členovia Komisie (bez nominácie zástupcu): p. Brežný (AZZZ), p. Baumgartner (KOZ), p. Paulíková (občianska spoločnosť), p. Baňasová (APZD). Bez nominácie ostal po zmene vlády Úrad splnomocnenca vlády pre rómske komunity (ÚSVRK). Tajomníčka Komisie D. Kerestešová pristúpila ku kontrole uznášaniaschopnosti a po elektronickej prezentácii členov Komisie konštatovala uznášaniaschopnosť Komisie: na zasadnutí bolo

prítomných 32 zo 44 členov komisie s hlasovacím právom¹. Tajomníčka požiadala nových, resp. zastupujúcich členov Komisie o podpísanie Vyhlásenia o ochrane osobných údajov a Vyhlásenia mlčanlivosti a vylúčení konfliktu záujmov. Upozornila na dodržiavania ustanovení o konflikte záujmov v zmysle článku 5 štatútu Komisie.²

Schválenie programu zasadnutia:

Keďže k zaslanému aktualizovanému návrhu programu dňa 8.11.2023 neboli na zasadnutí vznesené doplňujúce návrhy, predseda Komisie pristúpil k hlasovaniu o programe rokovania tak, ako bol členom a pozorovateľom Komisie zaslaný dňa 8.11.2023.

Výsledok hlasovania: Program rokovania bol jednomyseľne schválený.

Na hlasovaní sa zúčastnilo:	32	členov komisie
za hlasovalo:	32	členov komisie
proti hlasovalo:	0	členov komisie
zdržalo sa hlasovania:	0	členov komisie
Nehlasovali:	0	členov komisie

Schválenie overovateľa zápisnice:

Navrhnutá overovateľka zápisnice p. Jarmila Trenčanská (MPRV SR) prejavila súhlas s touto úlohou, predseda Komisie pristúpil k hlasovaniu o voľbe overovateľa zápisnice.

Výsledok hlasovania: Za overovateľku bola schválená Jarmila Trenčanská (MPRV SR).

na hlasovaní sa zúčastnilo:	32	členov komisie
za hlasovalo:	31	členov komisie
proti hlasovalo:	0	členov komisie
zdržalo sa hlasovania:	0	člen komisie
nehlasovali:	1	člen komisie

2. Prerokovanie návrhu Hodnotiacich a výberových kritérií pre hodnotenie žiadostí o NFP v rámci Programu Slovensko 2021-2027 – Špecifický cieľ: RSO2.4 Podpora adaptácie na zmenu klímy a prevencie rizika katastrof a odolnosti s prihliadnutím na ekosystémové prístupy - Opatrenie 2.4.3 Podpora prevencie a manažmentu zosuvných rizík súvisiacich s nadmernou zrážkovou činnosťou
Typ projektov: dopytovo – orientované projekty

Priebeh zasadnutia:

Predseda Komisie uviedol 2. bod programu a požiadal J. Kadlečikovou (MŽP SR) o prezentáciu hodnotiacich a výberových kritérií. Prezentácia sa nachádza v prílohe č. 4.

Diskusia:

C. Kocman (DG REGIO, EK) sa zaujímal, či hodnotenie budú vykonávať odborní hodnotitelia alebo odborný orgán (úrad), ktorý má na Slovensku zodpovednosť za problematiku. J. Kadlečiková informovala, že odborné hodnotenie budú vykonávať odborní hodnotitelia, odborníci v danej oblasti (geológie, zosuvných rizík). C. Kocman sa zaujímal, ako to bude korešpondovať s úradom, ktorý má danú oblasť v gescii, tzn. či je potreba nezávislých hodnotiteľov, resp. či by sa mal zúčastniť odborného hodnotenia úrad, ktorý má danú oblasť v gescii. Predseda Komisie odovzdal

¹ Komisia je uznášaniaschopná, ak je na zasadnutí prítomných aspoň 30 členov komisie s hlasovacím právom. Pri prezentácii bol počet prítomných členov Komisie 32, neskôr 33, resp. 34.

² Článok 5 štatútu komisie: „V prípade riešenia bodov programu, ktoré môžu byť objektívne vnímané ako konflikt záujmov, platí pre dotknutého člena komisie povinnosť oznámiť túto skutočnosť tajomníkovi výboru komisie a zdržať sa hlasovania“

slovo T. Hospodárovi (GR SEPP MŽP SR), ktorý uviedol, že všeobecne, ako aj pri iných dopytovo-orientovaných výzvach, MŽP SR uplatňuje odborných hodnotiteľov, ktorí sú odborne zdatní problematiku posúdiť - môžu to byť externé osoby, ktoré sú mimo prostredia MŽP SR, alebo - po splnení kritérií na výber odborných hodnotiteľov - to môžu byť aj odborní zamestnanci MŽP SR. Snahou MŽP SR je zabezpečiť v maximálnej miere kvalitu projektov prostredníctvom odborníkov.

Hlasovanie:

Predseda Komisie poďakoval za odpoveď a nakoľko neboli vznesené ďalšie otázky, pristúpil k hlasovaniu o schválení/neschválení predloženého návrhu Hodnotiacich a výberových kritérií pre hodnotenie žiadostí o NFP v rámci Programu Slovensko 2021-2027 – Špecifický cieľ: RSO2.4 Podpora adaptácie na zmenu klímy a prevencie rizika katastrof a odolnosti s prihliadnutím na ekosystémové prístupy, Opatrenie 2.4.3 Podpora prevencie a manažmentu zosuvných rizík súvisiacich s nadmernou zrážkovou činnosťou, Typ projektov: dopytovo – orientované projekty.

Výsledok hlasovania: Návrh Hodnotiacich a výberových kritérií pre hodnotenie žiadostí o NFP v rámci Programu Slovensko 2021-2027 – Špecifický cieľ: RSO2.4 Podpora adaptácie na zmenu klímy a prevencie rizika katastrof a odolnosti s prihliadnutím na ekosystémové prístupy, Opatrenie 2.4.3 Podpora prevencie a manažmentu zosuvných rizík súvisiacich s nadmernou zrážkovou činnosťou, Typ projektov: dopytovo – orientované projekty bol odporúčaný na schválenie Monitorovacím výborom pre Program Slovensko 2021-2027.

Na hlasovaní sa zúčastnilo:	32	členov komisie
za hlasovalo:	32	členov komisie
proti hlasovalo:	0	členov komisie
zdržalo sa hlasovania:	0	členov komisie

3. Prerokovanie návrhu Hodnotiacich a výberových kritérií pre hodnotenie žiadostí o NFP v rámci Programu Slovensko 2021-2027 – Špecifický cieľ: RSO2.6 Podpora prechodu na obehové hospodárstvo, ktoré efektívne využíva zdroje - Opatrenie 2.6.2 Podpora zberu a dobudovania, intenzifikácie a rozšírenia systémov triedeného zberu komunálnych odpadov

Aktivita: Triedený zber komunálnych odpadov

Typ projektov: dopytovo – orientované projekty

Priebeh zasadnutia:

Predseda Komisie uviedol 3. bod programu a požiadal J. Kadlečíkovú o prezentáciu hodnotiacich a výberových kritérií. Zároveň J. Kadlečíková informovala aj o uskutočnenom participatívnom stretnutí v rámci prípravy výzvy na predkladanie ŽoNFP. Prezentácia sa nachádza v prílohe č. 4.

Diskusia:

Predseda Komisie poďakoval za prezentáciu, otvoril diskusiu a predal slovo p. C. Kocmanovi (DG REGIO, EK), ktorý konštatoval, že triedený zber už Slovenská republika mala dávno podporovať. Zaujímal sa, na akej úrovni sa budú projekty podporované z Programu Slovensko implementovať, keďže triedený zber je iba časťou komplexného systému nakladania s odpadmi, tzn. obehového hospodárstva a súvisí s ďalšími naviazanými činnosťami. Preto je dôležitá úroveň nastavenia podpory, nakoľko následne sú odlišnosti v implementácii a financovaní. Tiež by stálo za zamyslenie bonifikovať projekty, ktoré sú súčasťou komplexného riešenia (nad rámec len triedenia odpadu), nakoľko zvýšením triedeného zberu dochádza napr. k zníženiu reziduálnych odpadov, a pod.

Predseda Komisie poďakoval C. Kocmanovi a odovzdal slovo M. Hruškovej (MŽP SR), ktorá uviedla, že v oblasti odpadového hospodárstva MŽP SR programovalo opatrenia do Programu Slovensko s tým cieľom, aby na seba opatrenia naviazovali a aby SR dosiahlo v nadväznosti na podporu separovaného a aj množstevného zberu

odpadov hlavne zvýšenie miery zhodnocovania odpadov a zníženie skládkovania. P. Hrušková dodala, že aktivity triedeného zberu boli podporované aj v minulosti. Ako prvok prioritizácie bude MŽP SR v rámci pripravovanej výzvy z opatrenia 2.6.2 Programu Slovensko uplatňovať zoznam obcí, ktoré sú oprávnené na vybudovanie zberného dvora, tzn. len tie obce, ktoré doposiaľ nemajú vybudovaný zberný dvor prevádzkovaný obcou alebo združením obcí, budú oprávnené na podporu, aby sa skutočne zavŕšilo dobudovanie tejto infraštruktúry a aby sa opätovne nepodporovali rovnakí žiadatelia. To je aspekt prioritizácie, ako aj finalizácie podpory separovaného zberu v rámci Programu Slovensko. K otázke ďalších aktivít v nadväznosti na triedený zber: prioritou (aj z hľadiska finančného) je predovšetkým podpora recyklácie odpadov, tzn. na separovaný zber musí nadväzovať zhodnotenie odpadov a aj výzva v rámci opatrenia 2.6.2 bude nastavená tak, že žiadatelia musia v jednotlivých prílohách uviesť informácie, ako bude zabezpečené zhodnotenie vyseparovaných odpadov.

J. Kadlečíková (MŠP SR) doplnila, že výzva sa nastavovala dostatočne podrobne, keďže MŽP SR už má veľa skúseností s podporou triedeného zberu komunálnych odpadov. Nevyhnutnou súčasťou ŽoNFP sú technicko-environmentálne ukazovatele, ktoré obsahujú časť, kde žiadatelia deklarujú ďalšie nakladanie s vytriedenými druhmi odpadov v zmysle zákona o odpadoch, tzn. žiadatelia uvedú spôsob ďalšieho nakladania (konečného spracovania) s vytriedenými druhmi odpadov, pričom jednou z možností je aj zhodnocovanie odpadu recykláciou. Hodnotenia ŽoNFP v rámci vylučujúceho kritéria „Spôsob realizácie projektu“ predstavuje komplexné vyhodnotenie triedeného zberu komunálnych odpadov (v zmysle výzvy) v konkrétnom záujmovom území.

V. Ondreášová (ŽSK) sa vyjadrila k zaslanej pripomienke ŽSK ohľadom zvýhodnenia projektov schválených RP VÚC a KR UMR - rozumie vyhodnoteniu pripomienky zo strany MŽP SR a nezohľadneniu pripomienky dvoch bodov, nakoľko nie je nastavené bodové hodnotenie. Zároveň však položila otázku, či nie je možné zvýhodňovať územie podľa existujúcich ukazovateľov, keďže v území sú rozdiely, napr. v miere skládkovania, to znamená, že mestá alebo kraje, ktoré vykazujú vysokú mieru skládkovania by boli uprednostnené, resp. použiť iné ukazovatele, ako sú napr. menšia miera recyklovania alebo zhodnotenia.

J. Plesník (SAMP) k opatreniu 2.6.2: po prvé, chýba podpora zberu a triedenia textilu, ktoré budú povinné od roku 2025. Po druhé, nevidí prepojenie medzi aktuálnym a pripravovaným Programom odpadového hospodárstva, v ktorom je hierarchia nakladania s odpadmi otočená úplne opačne – hovoríme o zbieraní, triedení a recyklácii, ale nehovoríme o používaní. Po tretie, nevidí prepojenie, ako sa podporia re-use centrá (znovu používané, oprava, up-cycling až po prvotnú recykláciu) a nehovoríme ani o produktoch, ktoré dokážeme takto pripraviť. Podotkol, že obciam, ktoré nebudú na to pripravené, zberný dvor nepomôže, potrebujú mať odbytovú základňu týchto produktov.

M. Hrušková (MŽP SR) v reakcii na pripomienku V. Ondreášovej (ŽSK) potvrdila, že navrhované kritériá nemajú charakter bodových kritérií, sú iba vylučujúcimi kritériami. Avšak s cieľom zohľadniť pripomienku územných partnerov, tzn. uprednostniť projekty odporúčané Radami partnerstva – a v situácii, keď je alokácia IÚI pre daný kraj už vyčerpaná - MŽP SR navrhlo doplniť výberové kritérium, ktoré by sa uplatňovalo ako prvé: projekty by sa rozdelili na dve skupiny, prvú skupinu by predstavovali projekty odporúčané Radami partnerstva a druhú skupinu projekty predložené v rámci dopytových výziev. V rámci prvej skupiny projektov, tzn. projektov odporúčaných Radami partnerstva a pri nepostačujúcej IÚI alokácii, by sa uplatňovali tieto doplnujúce výberové kritériá. Analogická situácia nastala už v prípade SIEA, ktorá tiež nemala bodové kritériá, MŽP SR by išlo podobným systémom v snahe zohľadniť potreby územných partnerov.

B. Lukáčová (BSK) otázkou overila návrh M. Hruškovej, či správne rozumie jej návrhu: ak alokácia v Rade partnerstva bude vyčerpaná a budú tam stále projekty odporúčané Radou partnerstva, tak tie sa vyberajú ako prioritné aj v dopytovej výzve a im prislúcha vyššie bodové hodnotenie, resp. sa stávajú pre MŽP SR v dopytovej výzve prioritnými? Nie je úplne zrejмый daný mechanizmus.

M. Hrušková (MŽP SR) doplnila, že nakoľko pri uplatňovaní navrhovaných hodnotiacich kritérií nedochádza k bodovému hodnoteniu, tak projekty odporúčané Radou partnerstva by nemali vyššie bodové hodnotenie, ale dostanú sa v rámci výberu do prvej skupiny, čiže budú to tieto projekty, na ktoré budú smerované financie, ale až v rámci výberu.

Predseda Komisie potvrdil, že takýto prípad sme už mali pri SIEA asi pred dvoma mesiacmi. Pre jednoznačnosť výkladu sa však obrátil na MŽP SR s prosbou o dovysvetlenie, či tomu správne rozumieme: Ak nemáme bodové hodnotenie, znamená to, že ak konkrétny región má IÚI alokáciu vyčerpanú, tie projekty, ktoré majú „príznak IÚI“ budú v prvej skupine, budú tým zvýhodnené a prioritizované?

B. Lukáčová (BSK) pokračovala, že uvedené si vyžaduje podrobnejšiu debatu. Ako sa posúdi v dopytovej výzve lepší projekt medzi napr. Košickým a Trnavským samosprávnym krajom, keď je jedna alokácia (pre dopytovú výzvu)? Alokácia by sa zrejme musela predurčiť na sedem krajov (ak ide alokácia aj z Kohézneho fondu, tak potom rozdeliť medzi 8 krajov). Ak by bola v dopytovej výzve spoločná alokácia pre všetky kraje, potom dostaneme odporúčané projekty od siedmich krajov, ktorým nebude stačiť IÚI alokácia a budú mať tieto projekty schválené v zásobníku - ako MŽP SR následne určí, ktorý kraj je lepší? Uvedené je potrebné pre partnerov „doladiť“, kraje majú vlastné alokácie na IÚI, ale dopytové alokácie sa nerozdeľujú medzi kraje. Aby sme boli korektní voči partnerom, je potrebné stanoviť, resp. vysvetliť, ako bude MŽP SR prioritizovať projekty odporúčané Radami partnerstva, ktoré nebudú mať dostatočný alokačný rámec IÚI.

M. Hrušková (MŽP SR) reagovala, že v 1. skupine by boli zaradené projekty, ktoré majú odporúčanie IÚI, t. j. rád partnerstiev, a teda by boli prioritizované pred projektmi, ktoré takéto odporúčanie nemajú. Projekty, ktoré majú odporúčanie Rád partnerstva by boli zaradené v 1. skupine bez ohľadu na prioritáciu podľa krajov a kritériom, ktoré by sa na celý tento balík projektov uplatňovalo, je hodnota za peniaze. Pri aplikácii v dopytových výzvach MŽP SR to znamená, že 1. skupina sú projekty odporúčané Radami partnerstva samosprávnych krajov bez rozlíšenia toho, o aký kraj ide. Následne by MŽP SR na túto skupinu projektov uplatnilo kritérium hodnoty za peniaze, čiže príspevok k dosahovaniu ukazovateľov a podľa toho by ich zoradilo. Projekty samosprávnych krajov by si teda v takomto návrhu konkurovali navzájom.

B. Lukáčová (BSK) však upozornila, že takýto návrh nemusí priniesť to, čo chce región vlastne dosiahnuť. Predstavila modelovú situáciu: región má štruktúrny problém (dátovo podložený), napr. v Poloninách je problém s odpadovým hospodárstvom, majú tam na to nastavených 5 zberných dvorov, ktoré idú robiť až na úroveň koncových produktov (nielen odpad zozbierajú, ale aj vytriedia a majú aj koncového odberateľa), starajú sa o celé územie v dotyku s národným parkom, ale disponibilná alokácia IÚI pre Prešovský samosprávny kraj umožní podporiť len 3 projekty. Na zvyšné 2 zberné dvory im Rada partnerstva tiež dá odporúčanie, v dopytovej výzve by tieto dva projekty vstúpili do systému hodnotenia navrhovaného MŽP SR, ale kritérium hodnoty za peniaze by ukázalo, že v Nitrianskom kraji sú lepšie projekty, lebo jediné kritérium by bolo hodnota za peniaze. Poloniny by teda na tieto dva projekty v dopytovej výzve nedostali podporu napriek tomu, že boli odporúčané Radou partnerstva ako prioritné. V dopytovej výzve by ale mohli prejsť iné projekty PSK, napriek tomu, že Rada partnerstva povedala, že práve tie dva projekty sú podstatné v zmysle regionálneho rozvoja odpadového hospodárstva v dotyku s národným parkom. A toto je to zlé, buď rozhoduje územie, pretože má na to dáta a v tej sektorovej politike sme mu uznali, že niečo potrebuje, alebo potom uprednostníme niekoho, kto nie je v tom systéme a ani v tom kraji a zato, že je lacnejší (ale s neporovnateľne inými podmienkami) podporu dostane. To je niečo, na čo dlhodobo poukazujem – ak ideme v dopytovom systéme niekoho zvýhodniť, tak nemôže súťažiť napr. Nitra s Prešovom, pretože majú iné principiálne vstupy v akomkoľvek ohľade sektorovej politiky, lebo už neexistujú na rovnaké sektorové politiky rovnaké riešenia v iných územiach. V Poloninách to môže stať oveľa viac, nakoľko nemajú ani príjazdovú komunikáciu a na okraji Nitry to môže stať polovicu. Ak neakceptujete regionálny princíp, tak princíp hodnoty za peniaze má svoje miesto, lebo sa nepýtate kde, ale čo. Ak sa začnete pýtať aj kde, tak nemôžete projekty hodnotiť len kritériom hodnoty za peniaze (iba ak by sa projekty podľa kritéria hodnoty za peniaze zoradili iba v jednom kraji). Dobrý úmysel, ktorým MŽP SR navrhuje zohľadniť regionálny princíp, vytvorí nesmierny tlak na územie, vysokú nespokojnosť a neadresné projekty.

Hlasovanie:

Predseda Komisie poďakoval B. Lukáčovej (BSK) a navrhol pristúpiť k hlasovaniu s podmienkou, že predkladateľ MŽP SR spolu s RO uskutoční s cieľom zohľadniť vznesené pripomienky zástupcov samosprávnych krajov ešte participatívne stretnutie s regionálnymi zástupcami od zasadnutia Komisie PO2 do zasadnutia Monitorovacieho výboru 30. novembra 2023.

Výsledok hlasovania: Návrh Hodnotiacich a výberových kritérií pre hodnotenie žiadostí o NFP v rámci Programu Slovensko 2021-2027 – Špecifický cieľ: RSO2.6 Podpora prechodu na obehové hospodárstvo, ktoré efektívne využíva zdroje, **Opatrenie 2.6.2** Podpora zberu a dobudovania, intenzifikácie a rozšírenia systémov triedeného zberu komunálnych odpadov, Typ projektov: dopytovo – orientované projekty, **Oprávnená aktivita: Triedený zber komunálnych odpadov bol odporúčaný na schválenie Monitorovacím výborom s podmienkou,** ktorá znie „predkladateľ MŽP SR spolu s RO zorganizujú do predloženia návrhu predmetných kritérií na Monitorovací výbor pre Program Slovensko participatívne stretnutie s regionálnymi partnermi a zväžia úpravu kritérií vo vzťahu k zvýhodneniu projektov, ktoré boli schválené územnými partnermi v Radách partnerstva VÚC alebo Kooperačných radách území udržateľného mestského rozvoja.“

Na hlasovaní sa zúčastnilo:	33	členov komisie
za hlasovalo:	33	členov komisie
proti hlasovalo:	0	členov komisie
zdržalo sa hlasovania:	0	členov komisie

- 4. Prerokovanie návrhu Hodnotiacich a výberových kritérií** pre hodnotenie žiadostí o NFP v rámci Programu Slovensko 2021-2027 – Špecifický cieľ: RSO2.7 Posilnenie ochrany a zachovania prírody, biodiverzity a zelenej infraštruktúry, a to aj v mestských oblastiach, a zníženie všetkých foriem znečistenia - **Opatrenie 2.7.9 Zlepšovanie systému monitorovania kvality ovzdušia na národnej, lokálnej/regionálnej úrovni, monitorovania vplyvu znečistenia ovzdušia na ekosystémy, riadenia kvality ovzdušia, vrátane vybudovania nového informačného systému o emisiách**
Typ projektov: dopytovo – orientované projekty

Priebeh zasadnutia:

Predseda Komisie uviedol 4. bod programu o požiadal J. Kadlečíkovú (MŽP SR) o prezentáciu hodnotiacich a výberových kritérií. Prezentácia sa nachádza v prílohe č. 4.

Diskusia:

Predseda Komisie poďakoval za prezentáciu a otvoril diskusiu.

C. Kocman (DG REGIO, EK) upozornil, že ide o jednotný systém, ktorý musí byť budovaný koordinovane. Mnohé z výberových kritérií sú viac menej zbytočné (ako napríklad hodnota za peniaze a podobne), pretože keď chceme vybudovať jednotný systém, musí sa stanoviť, kam sa umiestnia monitorovacie stanice, jedna obec nebude súťažiť s druhou, kde sa tá monitorovacia stanica umiestni. V tomto prípade to nevedí, je to iba navyše. Predseda Komisie poďakoval C. Kocmanovi a predal slovo p. Hruškovej.

M. Hrušková (MŽP SR) k pripomienke EK uviedla na vysvetlenie – áno, systém monitorovania ovzdušia musí byť ucelený a komplexný, a preto okrem jeho národnej zložky sa bude vyžadovať pre monitorovacie stanice, ktoré budú umiestňované na území jednotlivých regiónov, resp. obcí, čiže na regionálnej aj lokálnej úrovni, ako príloha projektu stanovisko vecne príslušnej sekcie MŽP SR s cieľom skutočne zaradiť tieto monitorovacie stanice do národného systému a zabezpečiť komplexnosť pokrytia územia, aj v závislosti od toho, kde sú najvypuklejšie problémy z hľadiska kvality ovzdušia, tzn. v oblastiach riadenia kvality ovzdušia (ORKO). Predseda Komisie poďakoval M. Hruškovej a otvoril diskusiu v druhom kole.

J. Plesník (SAMP) nadviazal na C. Kocmana a vyzdvihol slovo „komplexne“, ktoré spomenula aj M. Hrušková (MŽP SR). V regióne nepomôže, že bude mať meraciu stanicu a len zistí stav ovzdušia. Skonštatoval, že od minulého roku máme európsku taxonómiu hodnotenia prostredia. Ak jedným z cieľov je opatrenie na zmiernenie dopadov zmeny klímy, kde patrí práve aj ovzdušie, aj poletové častice, ktoré chceme merať, je potrebné dať do tohto projektu aj environmentálne hodnotenie, tú európsku taxonómiu hodnotenia prostredia, ako zákonný prvok stanovenia merateľných ukazovateľov (keďže na ovzdušie vplyva aj ostatné: biodiverzita, vytvorené energetické prostredie a vytvorená mikroklima).

M. Hrušková (MŽP SR) uviedla, že MŽP SR chápe pripomienku J. Plesníka, ale poukázala na skutočnosť, že pripomienka nebola vznesená v rámci štandardného pripomienkového konania k návrhu kritérií, preto by MŽP SR potrebovalo pripomienku prediskutovať s kolegami na vecne príslušnej sekcii zmeny klímy, resp. na sekcii environmentálnej politiky. Takýto aspekt nie je súčasťou komplexného systému monitorovania ovzdušia. Skôr by to mohla byť otázka zabezpečenia doplnkového komponentu, ktorý nemusí byť financovaný z fondov EÚ, kde by sa zohľadnilo takéto environmentálne hodnotenie a tento prístup.

J. Plesník (SAMP) doplnil, že MŽP SR v roku 2019 dostalo závery a vyhodnotenia týkajúce sa európskej taxonómie od odborných kapacít na univerzitách, kde sa to vyhodnocovalo a prešlo to aplikovaným výskumom. J. Plesník navrhol konzultáciu k tomuto bodu.

Predseda komisie zhrnul diskusiu k tomuto bodu s tým, že MŽP SR (s účasťou relevantných vecných sekcií) zorganizuje so zástupcami SAMP, prípadne aj ďalšími partnermi, pracovné stretnutie k téme „možnosti a spôsoby využitia posúdenia investícií podľa taxonómie EÚ.“

Hlasovanie:

Predseda Komisie poďakoval za odpoveď a nakoľko neboli vznesené ďalšie otázky, pristúpil k hlasovaniu o schválení/neschválení predloženého návrhu Hodnotiacich a výberových kritérií pre hodnotenie žiadostí o NFP v rámci Programu Slovensko 2021-2027 - Špecifický cieľ : RSO2.7 Posilnenie ochrany a zachovania prírody, biodiverzity a zelenej infraštruktúry, a to aj v mestských oblastiach, a zníženie všetkých foriem znečistenia, Opatrenie 2.7.9 Zlepšovanie systému monitorovania kvality ovzdušia na národnej, lokálnej/regionálnej úrovni, monitorovania vplyvu znečistenia ovzdušia na ekosystémy, riadenia kvality ovzdušia, vrátane vybudovania nového informačného systému o emisiách, Typ projektov: dopytovo – orientované projekty.

Výsledok hlasovania: Návrh Hodnotiacich a výberových kritérií pre hodnotenie žiadostí o NFP v rámci Programu Slovensko 2021-2027 – Špecifický cieľ: RSO2.7 Posilnenie ochrany a zachovania prírody, biodiverzity a zelenej infraštruktúry, a to aj v mestských oblastiach, a zníženie všetkých foriem znečistenia, Opatrenie 2.7.9 Zlepšovanie systému monitorovania kvality ovzdušia na národnej, lokálnej/regionálnej úrovni, monitorovania vplyvu znečistenia ovzdušia na ekosystémy, riadenia kvality ovzdušia, vrátane vybudovania nového informačného systému o emisiách, Typ projektov: dopytovo – orientované projekty bol odporúčaný na schválenie Monitorovacím výborom pre Program Slovensko 2021-2027.

Na hlasovaní sa zúčastnilo:	34	členov komisie
za hlasovalo:	33	členov komisie
proti hlasovalo:	0	členov komisie
zdržalo sa hlasovania:	0	členov komisie
nehlasovali	1	člen komisie

5. Návrh na navýšenie objemu finančných prostriedkov implementovaných prostredníctvom nástroja integrovaných územných investícií (IÚI) v rámci opatrení Programu Slovensko 2021-2027 v gescii SIEA

Priebeh zasadnutia:

Predseda komisie uviedol daný bod s tým, že navrhované navýšenie objemu finančných prostriedkov implementovaných prostredníctvom nástroja integrovaných územných investícií (IÚI) v rámci opatrení Programu Slovensko v gescii SIEA nadväzuje na už rozbehnutý proces presunu alokácie z dopytovo-orientovaných výziev do mechanizmu IÚI, pričom ako poukázal C. Kocman (DG Regio, EK) IÚI investície je potrebné dať už aj do obehu.

Keďže predkladateľom materiálu bol riadiaci orgán (RO), predseda komisie dal slovo riaditeľovi odboru programovania M. Drotárovi zo sekcie Program Slovensko, MIRRI SR.

M. Drotár informoval, že pôvodne bol do programu zaradený jeden spoločný materiál Návrh navýšenia IÚI alokácie v gescii SIEA a v gescii MŽP SR, ale v aktualizácii programu bol materiál rozdelený do dvoch bodov, aby mohla komisia hlasovať samostatne o navýšení IÚI v gescii SIEA (bod 5 programu) a v gescii MŽP SR (bod 6 programu). Ide tiež o dvojfázové schvaľovanie, komisia má kompetenciu odporúčať návrh na schválenie Monitorovacím výborom pre Program Slovensko. Prezentácia k bodu 5 je súčasťou Prílohy č. 4. M. Drotár ďalej informoval, že na základe úlohy uloženej komisiou pre integrovaný územný rozvoj a cieľ politiky 5, MIRRI SR rokovalo s rezortami MŽP SR aj SIEA a na technickej úrovni dospelo k navrhovanému navýšeniu IÚI alokácie v gescii oboch rezortov. K bodu 5 - so SIEA sa rokovanie uskutočnilo koncom septembra 2023 a jeho výsledkom je navrhovaný transfer zdrojov EÚ v rámci opatrenia 2.1.2 Zlepšenie energetickej efektívnosti verejných budov vo výške 20 miliónov EUR z dopytovej zložky v prospech IÚI alokácie. Ide o opatrenie, ktoré už disponuje alokáciou IÚI, ktorá sa v prípade súhlasného stanoviska komisie a Monitorovacieho výboru zvýši z aktuálnych 101 800 890 Eur na 121 800 890 Eur. V tomto prípade po prvýkrát prichádza k transferu do IÚI mechanizmu aj v prospech viac rozvinutého regiónu (VRR), pričom z 20 mil. Eur pôjde 5 mil. Eur do VRR a 15 mil. Eur do MRR. Prerozdelenie navyšovanej alokácie IÚI medzi IÚI VÚC a IÚI UMR navrhujeme podľa pôvodného pomeru prerozdelenia: + 12 829 437 EUR v prospech IÚI VÚC a + 7 170 563 EUR v prospech IÚI UMR. V ďalších krokoch, v prípade odporúčenia predmetného návrhu na schválenie, MIRRI SR predloží materiál na schválenie Monitorovacím výborom (MV) pre Program Slovensko dňa 30. novembra 2023. Podobne ako pri prvom presune alokácií do IÚI mechanizmu v opatreniach v gescii MIRRI SR, aj tentokrát spolu s návrhom navýšenia IÚI alokácie predloží MIRRI SR na rokovanie MV aj upravené znenie textu Programu Slovensko. K materiálu bola o.i. doručená aj jedna pripomienka z Bratislavského samosprávneho kraja (BSK), týkajúca sa podielu presúvaného objemu do RP BSK a KR UMR Bratislava. Ako uviedol M. Drotár, tým že transferujeme aj alokáciu VRR, je relevantné baviť sa aj o tom, aký podiel pôjde do Rady partnerstva BSK a aký podiel do Kooperačnej rady územia UMR Bratislava – toto navrhujeme riešiť v rámci participatívnej diskusie k distribučnému kľúču, ktorú budeme realizovať po schválení navrhovaného transferu. Pripomienku sme akceptovali, a to čiastočne z toho dôvodu, že ju neriešime priamo dopracovaním do návrhu, ale nechávame ju na vyriešenie v rámci participatívnej diskusie k distribučnému kľúču s územnými partnermi.

Predseda komisie J. Ridzoň v zhrnutí zdôraznil, že schválením navrhovaného navýšenia IÚI alokácie o 20 mil. Eur v gescii SIEA by celkový podiel IÚI alokácie Programu Slovensko stúpol z 2 341 096 481 EUR (tzn. po navýšení IÚI alokácie v opatreniach v gescii riadiaceho orgánu na základe uznesenia č. 31/2023 Monitorovacieho výboru pre Program Slovensko zo dňa 29.9.2023) na 2 361 096 481 Eur a otvoril diskusiu k bodu č. 5.

Diskusia:

L. Budziňáková (PSK): upriamila pozornosť na matematické rozdelenie sumy 20 mil. Eur, v pomere 15 mil. Eur pre MRR a 5 mil. pre VRR, navrhuje sumu 20 mil. Eur rozdeliť viac matematicky s ohľadom na to, že návrh spočíva v navýšení o 5 mil. Eur pre 1 VRR a 15 mil. pre 7 MRR.

B. Lukáčová (BSK): v reakcii na p. Budziňákovú, upozornila metodicky na skutočnosť, že SIEA má v opatrení 2.1.2 aj pôvodnú samostatnú alokáciu pre BSK (ako VRR), a preto navyšuje aj alokáciu pre VRR, nie je to o zlúčení VRR a MRR alokácie, pričom by sa táto „zlúčená“ suma rozdelila medzi osem samosprávnych krajov. Poďakovala vedeniu SIEA za to, že držia dohody, ktoré vznikli koncom leta 2023 a že sa odhodlali k presunu časti alokácie do IÚI mechanizmu. Aj nové vedenie štátu indikuje vo verbálnych prehláseniach kontinuitu, alebo dokonca väčšiu ambíciu v otázke presunu alokácie Programu Slovensko do územnej kompetencie, BSK tento trend plne podporuje.

B. Kováčová (KSK): vyjadrila podporu dohodám o presune finančných prostriedkov do IÚI mechanizmu, ako aj presvedčenie, že táto kontinuita bude zachovaná a že z úrovne regiónov budú vedieť ukázať, že peniaze vedú regióny čerpať efektívne.

M. Drotár (MIRRI SR): v reakcii na p. Budziňákovú skonštatoval, že pre rozdelenie dodatočnej IÚI alokácie v objeme 20 mil. Eur bol zachovaný ten istý pomer rozdelenia medzi MRR a VRR, aký bol uplatnený pre aktuálnu výšku IUI alokácie pre opatrenie 2.1.2.

Predseda komisie vyjadril presvedčenie, že v navyšovaní IÚI alokácie budeme pokračovať. Prvé navýšenie IÚI alokácie v objeme 214 mil. Eur bolo schválené v rámci opatrení v gescii MIRRI SR (v súčasnosti prebiehajú debaty o distribučnom kľúči medzi jednotlivými RP VÚC a KR UMR), navýšenie o 20 mil. Eur v opatrení 2.1.2. v gescii SIEA je v poradí druhým navýšením IÚI alokácie v rámci Programu Slovensko.

Predseda Komisie následne pristúpil k hlasovaniu.

Výsledok hlasovania k bodu 5: Návrh na navýšenie objemu finančných prostriedkov implementovaných prostredníctvom nástroja integrovaných územných investícií (IÚI) v rámci opatrení Programu Slovensko 2021-2027 v gescii SIEA bol odporúčaný na schválenie Monitorovacím výborom pre Program Slovensko.

Na hlasovaní sa zúčastnilo:	34	členov komisie
za hlasovalo:	33	členov komisie
proti hlasovalo:	0	členov komisie
zdržalo sa hlasovania:	0	členov komisie
nehlasovalo	1	členov komisie

6. Návrh na navýšenie finančných prostriedkov implementovaných prostredníctvom nástroja integrovaných územných investícií (IÚI) v rámci opatrení Programu Slovensko 2021-2027 v gescii sprostredkovateľských orgánov Ministerstva životného prostredia SR (MŽP SR) – diskusia

Priebeh zasadnutia:

M. Drotár (MIRRI SR) uviedol 6. bod programu, v ktorom MIRRI SR na základe predchádzajúcich rokovaní s MŽP SR navrhlo transfer dopytovej alokácie do IÚI alokácie v gescii rezortu MŽP SR v celkovej výške 54 114 000 EUR, a to v rámci opatrení:

- 2.4.1 Vodozádržné opatrenia na adaptáciu na zmenu klímy v sídlach a krajine a /alebo ochranu pred povodňami,
- 2.5.8 Obnova verejných vodovodov v obciach nad 2000 obyvateľov,
- 2.6.2 Podpora zberu a dobudovania, intenzifikácie a rozšírenia systémov triedeného zberu komunálnych odpadov.

Prezentácia sa nachádza v prílohe č. 4. P. Drotár uviedol, že MIRRI SR predkladá návrh navýšenia IÚI alokácie v gescii MŽP SR na zasadnutie komisie pre PO2 na diskusiu, nie na hlasovanie, keďže pripomienok k navrhovanému transferu bolo viac a závažnejšieho charakteru. M. Drotár zhrnul tri kľúčové pripomienky, ktoré boli k návrhu doručené:

- MŽP SR – najzávažnejšia pripomienka: vzhľadom na aktuálnu situáciu súvisiacu so zmenou vlády SR nie je MŽP SR momentálne v pozícii vyjadriť súhlas s navrhovaným transferom.
- pripomienka BSK - aby okrem alokácie určenej pre menej rozvinuté regióny (alokácia EFRR) došlo k presunu finančných prostriedkov aj z Kohézneho fondu. Túto pripomienku MIRRI SR akceptuje a bude pokračovať v diskusiách, ako poročne rozdeliť alokáciu nielen EFRR, ale aj KF.
- Asociácia vodárenských spoločností (AVS) - vyjadrila nesúhlas vo vzťahu k presunu alokácie z dopytového mechanizmu do IÚI v opatrení 2.5.8. Obnova verejných vodovodov v obciach nad 2000 obyvateľov.

Tieto tri dôležité pripomienky si budú vyžadovať ďalšiu diskusiu, a preto MIRRI pristúpilo k zaradeniu materiálu na rokovanie Komisie s tým, že tému neuzatvoríme hlasovaním o schválení/neschválení predmetného navýšenia, resp. transferu, ale ponecháme to na úrovni diskusie, tak, aby sme návrh mohli predložiť na ďalšie zasadnutie Komisie. Predseda Komisie vyjadril presvedčenie, že dovtedy by sa podarilo nájsť riešenie pre tieto tri pripomienky tak, aby najbližšia komisia mohla o tomto transfere nielen diskutovať, ale aj hlasovať.

Diskusia:

Predseda Komisie poďakoval za prezentáciu a predal slovo T. Hospodárovi (MŽP SR), ktorý uviedol, že MŽP SR potrebuje časový priestor na získanie mandátu nového vedenia MŽP SR na hlasovanie o navrhnutom presune. Zároveň uviedol, že aj napriek tomu, že požiadali o pozastavenie tohto bodu na rokovaní tejto komisie, MŽP SR pracuje na jednotlivých podmienkach poskytnutia príspevku (PPP), lebo samotné hlasovanie o presune nie je ten „magický prútk“, ale je potrebné vyriešiť veľa technických otázok, ktorých zodpovedanie uľahčí a urýchli celý proces poskytnutia príspevkov prostredníctvom IÚI.

Predseda Komisie poďakoval za stanovisko MŽP SR a potvrdil, že prebiehajú rokovania medzi MŽP SR a MIRRI ako RO na najvyššej úrovni, otvoril diskusiu a ešte raz oznámil, že diskusia nebude uzatvorená hlasovaním, hlasovanie sa posúva na ďalšie zasadnutie Komisie.

B. Lukáčová (BSK) ocenila, že riadiaci orgán vôbec zaradil daný bod do programu Komisie a umožnil tak o ňom diskusiu. Zároveň vyjadrila nespokojnosť, že sa prerokovanie bodu č. 6 nestihlo do dnešného zasadnutia Komisie a hlasovanie sa tým odsúva na ďalšie rokovanie Komisie. Zdôraznila, že ak sme za strategické riadenie fondov, ktoré deklaruje aj nová vláda, tak ministerstvá musia zabezpečiť kontinuitu s predchádzajúcimi dohodami, informovať nové vedenia svojich rezortov o predchádzajúcich diskusiách (nielen MŽP SR). Ocenila prístup MH SR a SIEA, ktoré pristúpili k presunu časti dopytovej alokácie do IÚI mechanizmu. Samospráva nesmie byť zneistená odsunom rozhodnutia o navýšení IÚI alokácie v gescii MIRRI SR. K druhej pripomienke zo strany AVS – ocenila stanovisko RO otvoriť diskusiu o navýšení IÚI alokácie aj z Kohézneho fondu (KF). Poukázala na to, že väčšina opatrení v rámci priority životné prostredie cieľa politiky 2 Programu Slovensko sú financované tak z KF ako aj z EFRR, ide o podporu do oblastí, v rámci ktorých sú vážne sektorové štrukturálne zaostávania SR, ktoré sú naplnené kompetenciou samospráv a tu nejde o viac či menej rozvinutý región, všetci máme nejakú alokáciu a preto je dôležité sa pozrieť aj na Kohézny fond. Z toho dôvodu ocenila krok RO otvoriť danú diskusiu aj o KF.

I. Mahríková (AVS) uviedla, že pripomienku (nesúhlas vo vzťahu k presunu alokácie z dopytového mechanizmu do IÚI v opatrení 2.5.8. „Obnova verejných vodovodov v obciach nad 2000 obyvateľov“) vzniesli z obavy o to, aby sa zbytočne nepredžhovali mechanizmy schvaľovania a vyhlasovania výziev na obnovu verejných vodovodov. Vodárenské spoločnosti už dlhodobo čakajú práve na túto výzvu. Po prvé, AVS si nevie predstaviť, ako by sa vo výzvach riešila forma diaľkovodov (ako objektov verejných vodovodov), ktoré presahujú z jedného samosprávneho kraja do druhého. Po druhé, je potrebné si uvedomiť, že hlavný cieľ, ktorý máme splniť, je znižovanie strát vo verejných vodovodoch, pričom najväčšie straty máme v najväčších potrubiach, ktorými sú práve rozvádzače do jednotlivých regiónov. Vodárenské spoločnosti majú pripravené viaceré projekty na obnovu, mnohé z týchto projektov majú už stavebné povolenia, bolo by nelogické presúvať financie tam, kde ešte projekty nie sú pripravené. Sú to veľké infraštruktúrne projekty, ktoré si vyžadujú čas na realizáciu, ktorá trvá minimálne rok a pol až dva roky. Akcionármi vodárenských spoločností sú výlučne mestá a obce, pracujeme vo verejnom záujme a myslí si, že to, že vieme čerpať eurofondy, sme už dostatočne preukázali v predchádzajúcich programových obdobiach. Aj samotné zriadenie vodárenských spoločností, tak ako sú zriadené, bolo uskutočnené práve preto, aby bolo umožnené čerpanie európskych fondov. Konštatuje, že AVS nie je priori proti návrhu, hoci v ich pripomienke to tak vyznieva, ale AVS nechce zbytočne zdržiavať čas a zároveň majú identifikovaný v rámci vodárenských spoločností investičný dlh na obnovu verejných vodovodov vo výške 3,86 mld. Eur, takže akékoľvek znižovanie možnosti na čerpanie európskych fondov by mohlo veľmi poškodiť aj regiónom a zároveň obyvateľom na Slovensku. AVS navrhuje ďalšie rokovanie, vie si predstaviť, že dané prostriedky by mohli byť presunuté do rozhodovacej kompetencie Rád partnerstva, ale potom žiadajú aby zástupcovia vodárenských spoločností boli členmi Rád partnerstva.

Predseda Komisie poďakoval I. Mahríkovej (AVS) a predal slovo B. Lukáčovej (BSK).

B. Lukáčová (BSK) reagovala, že veľmi nechápe postoj AVS, na jednej strane AVS tvrdí, že vodárenské spoločnosti konajú vo verejnom záujme, že vlastníkom sú mestá a obce, je to teda nedôvera v Kooperačné rady a Rady partnerstiev? Lebo Kooperačná rada ani Rada partnerstva sa nerovná zastupiteľstvo župy/mesta. Jednak je priestor tam, kde to územie sa na tom zhodlo, u socioekonomických partnerov a okrem toho tam sedí aj MŽP SR v podobe štátnej komory, nič nikde sa nezdržuje, stále musíme dodržiavať tie isté PPP, je úplne jedno, či ideme dopytovým spôsobom alebo ideme strategickým spôsobom, ba čo viac pri strategickom spôsobe je danosť,

schopnosť a garancia, že tie peniaze na ten projekt dostanete. Ak je nejaký projekt prioritou, tak na hranici kraja to nemôže ostať, je potrebná dohoda krajov. Nenahrádza sa tým dopytový systém, práve naopak, ak v území je absolútna priorita napr. zabezpečiť pitnú vodu a územie sa rozhodne dať celú alokáciu, tak sa podporia všetky vodovody v danom území, ak to v danom území nie je priorita, tak napriek tomu, že ste vo vlastníctve miest a obcí, tak to nebude podporené. Musí sa akceptovať, že regionálny rozvoj sa robí na území prostredníctvom sektorovej politiky, nerobíme plošné riešenia na územiach. Všade, kde je otázka vodovodov a kanálov top priorita, zástupcovia vodárenských spoločností sa nachádzajú v socioekonomickej komore, alebo sú zástupcovia AVS partnerom v Kooperčných radách (napr. ako BVS je v Kooperčnej rade UMR Bratislava). Nie je vhodné používať argumenty, že tým, že to ide do systému IÚI, automaticky je to odloženie realizácie projektu, to je presne to, čo neplatí. Naopak, keď budete v IÚI máte garantované peniaze a priam vás budú všetci naháňať, aby ste ten projekt spravili. V dopytovom systéme toto nie je garantované.

I. Mahriková (AVS) konštatovala, že je to téma na dlhšiu diskusiu a uviedla príklad: veľké prírodné potrubie z vodárenskej nádrže Starina, kde samosprávny kraj, v ktorom sa nádrž nachádza, nemá pocit, že je potrebné investovať do tohto potrubia, ale nadväzujúci samosprávny kraj nemá dostatok vody, lebo po ceste vznikajú straty a táto Rada partnerstva sa rozhodne schváliť, že je potrebné do toho investovať. Nie je správne, aby sa robili takéto zásahy, lebo sa stane, že to prvotné potrubie praskne alebo nebude dostatočne spĺňať požiadavky nato, aby sa preinvestovalo do toho ďalšieho napojeného samosprávneho kraja, preto hovorí, že práve tieto verejné vodovody sú nadregionálnymi projektami projekty. Vo verejnej kanalizácii by nebol až taký veľký problém, ako je problém vo verejnom vodovode. Preto by museli spolupracovať aj jednotlivé regióny medzi sebou, lebo máte schváliť a obnoviť „niečo na konci“ a predtým to neobnovíte, tak to fungovať nebude.

M. Mihalda (ZMOS), ktorý je aj členom Rady partnerstva Žilinského samosprávneho kraja: potvrdil, že dnes sme už na inom spôsobe rozdeľovania financií (tzn. IÚI mechanizmus) a Rady partnerstva si určia, čo je priorita a ak je to vodovod, tak sa financie alokujú a podporí sa vodovod. Regióny si musia určiť, čo je pre nich priorita, či je to vodovod, alebo odpadové hospodárstvo. Spôsob financovania sa zmenil, región si musí určiť, čo je pre región priorita. Víta, že sa alokácia navyšuje o 33 mil. Eur.

B. Kováčová (KSK): z pozície Košického samosprávneho kraja vnímajú, že realizácia vodovodov a kanalizácií na ich území je problémová. V súčasnosti obce a mestá nemajú „vodu a kanál“, a preto strategické priority sú určené tak, že pokiaľ vedú dať starostom a primátorom priestor, aby si vedeli zrealizovať vodu a kanál a existujú priority z úrovne MŽP SR – ktoré obce sú hodnotené ako vysoko prioritné, tak sa snažia poskytovať pomoc práve tam. Chápe na druhej strane aj pozíciu v podobe toho, že ide o investície, ktoré majú nadregionálny význam, ale treba pochopiť skutočnosť, že KSK nemá dlhodobú základnú infraštruktúru vybudovanú v obciach a mestách, preto je priorita pre KSK niekde inde. Pre mestá a obce nemajú byť jediným zdrojom eurofondy, to by malo platiť aj v prípade vodárenských spoločností.

Predseda Komisie uzavrel diskusiu nasledovne – diskusia k bodu 6 bola prerušená, pričom:

- a) prebehnú ďalšie rokovania medzi MIRRI SR (RO) a MŽP SR (SO) a na najbližšiu Komisiu PO2 v decembri 2023 buď budeme pokračovať v hlasovaní v pôvodnom návrhu alebo predložíme upravený návrh.
- b) sú potrebné technické rokovania, ktoré zvolá riadiaci orgán, so zástupcami samospráv, zástupcami regionálnych partnerov a Asociácie vodárenských spoločností, so zástupcami MŽP SR (sekcia EÚ fondov aj odborná sekcia vôd).

Týmto zhrnutím a bez hlasovania uzatvoril predseda Komisie rokovanie Komisie k bodu 6.

7. Rôzne

Predseda Komisie zaradil do bodu Rôzne nasledovné 3 informácie:

- Informáciu o stave výziev v gescii rezortov patriacich do pôsobnosti komisie PO2 - SIEA, MŽP SR a MV SR

Na základe požiadavky, vyplývajúcej z Monitorovacieho výboru pre Program Slovensko, MIRRI SR vyzvalo SIEA, MŽP SR a MV SR o poskytnutie informácie o aktuálnom stave výziev. Podrobné prezentácie s informáciami o stave vyhlásených výziev ako aj o plánovaných výzvach v gescii SIEA, MŽP SR a MV SR sú súčasťou prezentácie v Prílohe 4. Po prezentácii SIEA (M. Fiala), MŽP SR (T. Hospodár) a MV SR (J. Pavličková) predseda Komisie zhrnul, že aj keď je prioritou riadiaceho orgánu v čo najlepšom tempe púšťať investície do ekonomiky, zároveň nesie riadiaci orgán zodpovednosť za kvalitu výziev, preto riadiaci orgán dôsledne posudzuje každú výzvu a v súčasnosti sú na posúdenie na MIRRI SR predložené výzvy vo výške cca 600-800 mil. Eur. Následne dal predseda Komisie priestor na diskusiu. P. Greš (MH SR) sa zaujímal, či bude vyhlásená výzva nielen na sanáciu, ale aj na prieskum a monitorovanie environmentálnych záťaží. T. Hospodár (MŽP SR) odpovedal, že je to v pláne na budúci rok, pravdepodobne v 1. alebo 2. kvartáli 2024.

- Harmonogram plánovaných výziev v rámci Programu Slovensko, verzia 5.0

Predseda Komisie tiež informoval, že aktualizácia Harmonogramu výziev bola pripravovaná už pred rokovaním Monitorovacieho výboru 26.10.2023, avšak kvôli nekompletnosti údajov zaslaných rezortami bolo prerokovanie Harmonogramu plánovaných výziev vo verzii 5.0 odložené na zasadnutie Monitorovacieho výboru pre Program Slovensko dňa 30.11.2023. Harmonogram plánovaných výziev- verzia 5.0 (HMG 5.0) bude obsahovať informácie o plánovaných termínoch vyhlásenia dopytových výziev, IÚI výziev aj plánovanom kontrahovaní alokácie pre finančné nástroje, a to na roky 2023, 2024 a 2025. Bude tiež obsahovať nový stĺpec „oprávnené aktivity“. V budúcnosti zväží riadiaci orgán odporúčanie z tzv. [White Paper: Návod pre úspešné Slovensko – Dobeňúť zameškané](#), aby harmonogram plánovaných výziev bol záväzný.

M. Ovseník (UMS) sa zaujímal, či bude výzva v rámci opatrenia 2.7.1 pripravovaná participatívne. T. Hospodár (ŽP SR) potvrdil, že k výzve 2.7.1. je plánovaná participácia, zverejnenie výzvy sa predpokladá do konca roka 2023, MŽP SR plánuje zorganizovať okrúhly stôl do konca novembra 2023.

- Výzva na zlepšenie kvality predkladaných zámerov národných projektov

Predseda komisia uviedol, že aktuálne sú z Programu Slovensko vyhlásené výzvy v objeme približne 1,4 mld. (približne 11% z celkovej alokácie Programu Slovensko v objeme 12,6 mld. Eur), navyše MIRRI SR má na posúdení aktuálne výzvy v objeme približne 800 mil. Eur a veľký objem výziev sa očakáva do konca roka. Na druhej strane však rýchle tempo vyhlasovania výziev nemá ísť na úkor kvality. Najmä v prípade zámerov národných projektov apeluje MIRRI SR ako riadiaci orgán na väčšiu dôslednosť a kvalitu príprave zámerov národných projektov. Nižšie sumarizujeme najzásadnejšie nedostatky, ktoré riadiaci orgán identifikoval pri posudzovaní zámerov národných projektov:

- Nesúlady cieľových skupín s P SK 21-27
- Neidentifikácie oprávnených užívateľov, ktorým bude prijímateľ poskytovať časť príspevku
- Nejasný popis aktivít, ktoré majú byť predmetom projektu
- V rámci rozpočtu projektu chýba informácia o spôsobe stanovenia výšky výdavkov (hodnota za peniaze)
- Zmena rozpočtu zámeru NP oproti návrhu predkladaného na pripomienkovanie členom komisie
- Nedodržanie metodického dokumentu RO č. 2 – Formulár zámeru NP – neuvádzanie informácií definovaných vo vzore zámeru NP- finančné alokácie – celkové oprávnené výdavky, EÚ zdroje, vlastné zdroje a rozdelenie rozpočtov podľa kategórie regiónov
- Nedostatočné uvádzanie merateľných ukazovateľov
- Odporúčame, aby sa príprave zámerov NP venovala na úrovni SO väčšia pozornosť a dôslednosť pri ich vypracovávaní. Zámery NP sú v rámci krátkeho času pred zasadnutím komisie predkladané na pripomienkovanie a následne nie je dostatočný časový úsek na ich úpravu. Tým sa vystavujeme riziku, že sú zámery NP schvaľované s pripomienkami, čo by nemalo byť záujmom činnosti komisie. Na komisiu by sa mali predkladať už „vyčistené“ zámery NP.

Nad rámec diskusie k predchádzajúcim trom témam opätovne vystúpil J. Plesník (SAMP) s požiadavkou rozšíriť zoznam partnerov v schválenom zámere Národného projektu „Kapacity pre rozvoj udržateľnej energetiky a dekarbonizáciu regiónov,“ odvolávajúc sa na 37 listov podpory od profesijných organizácií. Význam klastrov ako stimulátorov a integrátorov MSP v regiónoch podčiarkol odvolávkou na dokumenty Európskej klastrovej aliancie,

Únie klastrov Slovenska, Platformy slovenských environmentálnych klastrov, Makroregiónu Baltického mora, ako aj odkazom na príručku Klastrovanie – predpoklad úspechu (SIEA, 2010). Navrhol rozšíriť okruh partnerov v národnom projekte o 8 regionálnych klastrov. Predseda Komisie dal slovo zástupcovi SIEA. M. Ilovič (SIEA) zdôraznil, že SIEA plánuje spustiť Národný projekt „Kapacity pre rozvoj udržateľnej energetiky a dekarbonizáciu regiónov“ už v roku 2023. Zámer predmetného národného projektu Komisia PO2 schválila už na svojom druhom zasadnutí dňa 7. júla 2023, pričom za partnerov boli schválené samosprávne kraje. Už na zasadnutí Komisie PO2 dňa 7.7.2023 SIEA deklarovala záujem spolupracovať so všetkými partnermi, ktorí majú vecne čo povedať k strategickým dokumentom, ktoré budú pripravované v rámci národného projektu. SIEA nevidí dôvod, aby sa do projektu pridalo ako partner výlučne združenie klastrov, ako to navrhuje J. Plesník a zároveň by sa nepridávali aj iní partneri, ako napr. ÚMS alebo ZMOS a pod. M. Ilovič potvrdil záujem SIEA spolupracovať pri príprave výstupov projektu so všetkými aktérmi činnými v území. Predseda Komisie uzavrel túto diskusiu s tým, že nechceme ohrozovať rýchlosť implementácie už schválených zámerov národných projektov a v prípade potreby odporučil možnosti spolupráce v budúcnosti dodiskutovať na pracovnom stretnutí medzi SIEA a SAMP.

8. Záver

Predseda komisie zhrnul výsledky zasadnutia s tým, že vo finančnom vyjadrení komisia na svojom 4. zasadnutí schválila hodnotiace a výberové kritériá v rámci 3 opatrení v gescii MŽP SR pre výzvy spolu za 60 900 000 EUR, ako aj ďalšie navýšenie IÚI alokácie Programu Slovensko o 20 miliónov EUR v opatrení 2.1.2 v gescii SIEA.

Ďalšie zasadnutie Komisie PO2 sa predpokladá buď 4. decembra 2023 alebo v druhej polovici januára 2024.

Meno		Dátum	Podpis
Daniela Kerestešová	Tajomník Komisie PO2		
Jarmila Trenčanská	Overovateľ		
Ján Ridzoň	Predseda		

Použité skratky:

AK	administratívne kapacity
APZD SR	Asociácia priemyselných zväzov a dopravy
AVS	Asociácia vodárenských spoločností
AZZZ SR	Asociácia zamestnávateľských zväzov a združení SR
BSK	Bratislavský samosprávny kraj
CP	cieľ politiky
DG EMPL	DG Employment, EK
DG REGIO	DG Regional and Urban Policy
EFRR	Európsky fond regionálneho rozvoja
EK	Európska komisia
ESF	Európsky sociálny fond
FST	Fond spravodlivej transformácie
GR	generálny riaditeľ
HSR SR	Hospodárska a sociálna rada SR
IÚI	integrované územné investície
IÚR	integrovaný územný rozvoj
KF	Kohézny fond
KOZ SR	Konfederácia odborových zväzov SR
KSK	Košický samosprávny kraj
MD SR	Ministerstvo dopravy SR
MH SR	Ministerstvo hospodárstva SR
MIRRI SR	Ministerstvo investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie Slovenskej republiky
MPSVR SR	Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR
MRK	marginalizované rómske komunity
MRR	menej rozvinutý región
MSP	malé a stredné podniky
MŠVVaŠ SR	Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR
MV	Monitorovací výbor pre Program Slovensko 2021 - 2027
MV SR	Ministerstvo vnútra SR
MZ SR	Ministerstvo zdravotníctva SR
MŽP SR	Ministerstvo životného prostredia SR
ORKO	oblasť riadenia kvality ovzdušia
PO	programové obdobie
POO	Plán obnovy a odolnosti
PSK	Prešovský samosprávny kraj
RO	radiaci orgán
RÚZ	Republiková únia zamestnávateľov
SAMP	Slovenska asociácia malých a stredných podnikov a živnostníkov
SAV	Slovenska akadémia vied
SIEA	Slovenská inovačná a energetická agentúra
SO	sprostredkovateľský orgán
SOPK	Slovenská obchodná a priemyselná komora
SR	Slovenská republika

TP	technická pomoc
UMR	udržateľný mestský rozvoj, resp. územie udržateľného mestského rozvoja
ÚMS	Únia miest Slovenska
ÚOŠS	ústredné orgány štátnej správy
ÚSVRK SR	Úrad splnomocnenca vlády Slovenskej republiky pre rómske komunity
ÚSVROS	Úrad splnomocnenca vlády Slovenskej republiky pre rozvoj občianskej spoločnosti
ÚVO	Úrad pre verejné obstarávanie
VRR	viac rozvinutý región
VÚC	vyšší územný celok
ZMOS	Združenie miest a obcí Slovenska
ZP	základné podmienky
ŽoNFP	Žiadosť o nenávratný finančný príspevok